

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

11 – 13 жовтня 2018 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

**РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

м.Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції 11-13 жовтня 2018 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2018. – 327 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - к.с.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 02.10.2018 р.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

бізнес не став заручником нових технологій. Світові компанії зосереджують свою увагу на тому, яким чином вони можуть досягти вищої прибутковості, інвестуючи в нові технології та кадри, змінюючи бізнес-моделі, що, в свою чергу, має посприяти досягненню вищої рентабельності портфеля продуктів і послуг.

Література

1. Кононова І.В. Методичний інструментарій оцінки стійкості функціонування підприємства // Інноваційна економіка.– 2011.– №5 // www.nbuv.gov.ua.
2. Шубравская Е. Устойчивое экономическое развитие: понятие и направление исследований // Экономика Украины.– 2005.– №1. – С. 36–42.

ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ПІДХОДУ ДО АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Корсікова Н.М., к. е. н., доцент кафедри менеджменту та логістики
Одеська національна академія харчових технологій

Необхідність переведення вітчизняної економіки на інноваційний шлях відтворення є визначальною в можливості виходу країни з тривалої перманентної кризи і переходу до стійкого економічного зростання. Але це не можливо якщо не буде сформований ефективний економічний механізм, здатний активізувати інноваційну діяльність на всіх рівнях господарського комплексу. Впродовж довгого часу ученими і практиками здійснюється пошук нових і вдосконалення існуючих механізмів ефективного управління процесом інноваційного розвитку, проте дотепер ця проблема все ще залишається не вирішеною. В період тотальної нестабільності у всіх сферах життєдіяльності наявний кадровий, науково-технологічний, економічний та інтелектуальний потенціали, вимагають розробки інтегрованого, системного підходу, здатного активізувати інноваційну діяльність на всіх рівнях господарського комплексу.

Так, безумовно, першоосновою інноваційного процесу є наука. Наука як об'єкт управління є складнокерованою, оскільки має високий ступінь невизначеності результатів. Враховуючи непередбачуваність результатів, науково-технологічна продукція фундаментальних наук на конкретному відрізку часу не завжди знаходить прямого споживача і, тому, в своїй основі знаходиться поза ринковими відносинами. Вона, як правило, повинна фінансуватися з коштів державного бюджету. Економічний механізм інноваційного процесу повинен забезпечувати зв'язок фундаментальних наук з прикладними дослідженнями, що є ще складнішою проблемою. Але держава може ініціювати відрахування на розвиток фундаментальної науки з боку різних комерційних структур, спільних підприємств, позабюджетних фондів, звільняючи їх прибутки від податків, надаючи їм певні пільги при кредитуванні і т.ін., що, власне, і передбачає Закон України «Про інноваційну діяльність» [1].

Організації, що здійснюють прикладні дослідження, проектні і конструкторські роботи, можуть увійти до складу крупних підприємств або інших підприємницьких структур в якості бізнес – одиниць. Це дасть їм можливість відразу, або на договірних засадах одержувати прибутки від упровадження і

використання нових технологій і продукції інших інноваційних розробок. Безумовно основою такої співпраці повинно бути підвищенні якості пропозиції (технології, нової продукції, наукової інформації і т.і.) та поліпшенні якості реклами технологічної, технічної, інноваційної й іншої інформації.

Окрім зазначеного, системність підходу до активізації інноваційного діяльності, зокрема означає, що мають бути розроблені відповідні підходи реалізації таких механізмів на різних рівнях економіки, і впершу чергу це стосується розвитку регіонів. З цією метою розробляються регіональні цільові програми, визначаються шляхи поліпшення взаємодії центра і регіонів, а також заходи для державної підтримки різних регіонів. Основа концепції формування механізму інноваційного розвитку полягає в першу чергу у використанні внутрішнього потенціалу з метою формування гнучкої спеціалізації із взаєморозвитком всіх сфер життєдіяльності, з опорою на власні природні ресурси і трудовий потенціал. Серед основних напрямів реалізації вказаних принципів виділяють наступні:

- формування «полюсів» росту і зон «новацій», зон економічних експериментів;
- формування регіональних фінансових резервів і фондів розвитку;
- створення інжинірингових центрів акумуляції перспективних інноваційних продуктів;
- формування регіональних банків даних по соціально-орієнтованим напрямам.

Особливу увагу необхідно приділяти вибору партнерів, що пов'язано з високими ризиками інноваційної діяльності. У разі активної інноваційної стратегії в якості майбутнього партнера краще вибирати молоду, ще «агресивну» організацію, ніж ту, у якій є різноманітні зв'язки, але немає активного бажання займатися нововведеннями. Взаємини з партнерами повинні припускати вільний обмін інформацією, збільшення кількості контактів з ними із найрізноманітніших напрямів, залучення їх до спільного вирішення загальних виробничих проблем, до розробки нових товарів і до роботи над іншими спільними проектами. У підборі партнерів насамперед потрібно орієнтуватися на нецінові критерії: терміни і дисципліна поставок, якість сировини тощо. Не менш важливим моментом буде забезпечення регулярного обміну інформацією з продуманим механізмом зворотного зв'язку, контакти на багатосторонній основі і на різних рівнях управління.

В області виробництва однієї з найбільш ефективних організаційних форм, що сприяють взаємодії великих і дрібних партнерів є контрактна система. Вона являє собою довгострокові договірні відносини в сфері постачання між великим підприємством і безліччю дрібних, які працюють на основі подетальної, технологічної, модульної, функціональної спеціалізації. Контракт оформлюється у вигляді чіткої домовленості про якість товарів і обслуговування, ціни, терміни та обсяги поставок. Основою для довгострокових контрактів служить перспективний план розвитку виробництва.

Невеликим підприємствам така кооперація вигідна, оскільки шанси самостійно закріпитися на ринках у них малі. Особливо це стосується технологічно складної продукції, організація виробництва і збут якої вимагають великих управлінських, фінансових і технічних зусиль, а їх дрібні підприємства

не мають у своєму розпорядженні. До того ж, великі підприємства надають їм ряд пільг: гарантують закупівлю великої частки виробленої продукції, постачають або здають в оренду засоби виробництва, визначають пільгові умови придбання та доставки сировини і матеріалів, дозволяють використовувати свою торгову марку тощо. Нерідко останні виконують для дрібних підприємств-постачальників роботи з конструювання і проектування нових виробів, поліпшення технології їх виробництва, розробки ефективних методів контролю якості продукції. В укладених контрактах може бути передбачена допомога в організації управління, навчання персоналу, в використанні результатів ринкових досліджень. Найбільш плідними будуть такі відносини з вузькоспеціалізованими підприємствами, оснащеними сучасною технологією. Відсутність у них громіздких організаційних систем управління сприяє гнучкості в прийнятті рішень, підвищенню ступеня особистої участі керівників у виконанні підрядних робіт.

Слід також розглянути можливість виробничої кооперації з партнерами за кордоном. Як одна з проміжних форм може бути використана передача ліцензій або «ноу-хау» в формі документації технічних знань, досвіду, навичок з одночасним наданням фахівців для налагодження виробничого процесу, виготовлення виробу і т.д. Як правило, при цьому передається і патент, і «ноу-хау», оскільки при введенні в експлуатацію нового обладнання, в процесі підготовки кадрів і перевірки якості, крім технічної допомоги, більшу роль відіграють і комерційні питання. Світовий досвід свідчить, що рівноправне співіснування малих і великих підприємств - це об'єктивна тенденція. Завдання вітчизняних підприємств - пошук оптимальних форм реформування, здатних об'єднати переваги різних форм бізнесу з метою підвищення не тільки науково-технологічного рівня виробництва, але й підвищення рівня своєї конкурентоспроможності.

Література

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» // <http://zakon1.rada.gov.ua>
2. Захарченко В.І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки / В.І. Захарченко, Н.М. Корсікова, М.М. Меркулов. Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ, 2012. - 378 с.
3. Корсікова Н.М. Науково-технологічний розвиток промислового виробництва / за ред. д.е.н., проф. Захарченка В.І.- Одеса. Астропрінт, 2005, - 64с.

ТЕНДЕНЦІЇ СТАНОВЛЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ ЯК ОСНОВИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Криницька О. О., к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та фінансово-економічної безпеки

Одеської національної академії харчових технологій

Сучасний етап соціально-економічного розвитку ознаменувався найбільш гострими та суперечливими проблемами, які сконцентровані в сфері земельної політики, земельних відносин, що є визначальними у всій системі виробничих відносин національної економіки. Загальновизнано, що вони є основою продовольчої безпеки держави та її здатності реагувати на зовнішні виклики.

ЗМІСТ

1.	ТЕНДЕНЦИИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЛОГИСТИКИ ПРЕДПРИЯТИЯМИ АПК ГОМЕЛЬЩИНЫ Исайчикова Н. И., к.э.н., доцент Гомельский государственный технический университет им. П.О. Сухого	3
2.	ОРГАНИЧЕСКОЕ ПРОИЗВОДСТВО КАК ОДНО ИЗ НАПРАВЛЕНИЙ РАСШИРЕНИЯ ЭКСПОРТА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ПРОДУКЦИИ Винник О. Г. ст. преподаватель, Шваякова О. В., ст. преподаватель Гомельский государственный технический университет им. П.О. Сухого	5
3.	МАТЕМАТИЧНИЙ МЕТОД АНАЛІЗУ ІЄРАРХІЙ: МОДЕЛЬ ІЄРАРХІЙ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ Шекера С. С., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	9
4.	УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ Асауленко Н. В., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	11
5.	ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ Брюшкова Н. О., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	13
6.	ІНСТИТУТИ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ В ІНТЕГРОВАНІХ СТРУКТУРАХ У ВИНОРОБСТВІ Бондаренко С.А., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	15
7.	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ Седіков Д. В., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса	19
8.	БЮДЖЕТНІ МЕХАНІЗМИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ Добрянська Н.А., д.е.н., професор, ОНПУ, м. Одеса Шевченко А.А., к.е.н., доцент, ОДАУ, м. Одеса Карастаматі Т.О., магістрант, ОНПУ, м. Одеса	21
9.	ПЕРЕШКОДИ НА ШЛЯХУ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ В УКРАЇНІ Коліщук О. В., аспірант, Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси	23
10.	ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ Константинова Т.В., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса	27
11.	ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОВОГО ПІДХОДУ ДО АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ Корсікова Н.М., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	30
12.	ТЕНДЕНЦІЇ СТАНОВЛЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ ЯК ОСНОВИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ Криницька О. О., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	32
13.	ДЕРЖАВНІ РЕГУЛЯТОРНІ ЗАХОДИ В АГРОПРОДОВОЛЬЧІЙ СФЕРІ ЯК КОНКУРЕНТНА СКЛАДОВА КРАЇНИ Кулаковська Т.А., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	35
14.	ПРОВІДНА РІЛЬ ДЕРЖАВИ В ПІДВИЩЕННІ ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ Мужайло В.Д., к.е.н., доцент, Кривоногова І.Г., к.е.н., ст. викл., Чабаров В.О., к.т.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	38
15.	ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ Немченко В. В., д.е.н., професор, зав. кафедри, ОНАХТ, м. Одеса	40
16.	ОГЛЯД МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНКИ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ	43